

בחירת הקמת יישובים חדשים במרחב המזרחי של מטרופולין באר שבע

(סובב ציר 25-ציר 80)

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהתאם למדיניות הממשלה לקידום פיתוח הפריפריה ולמשיכת אוכלוסייה מהמרכז לנגב ובהתאם למדיניות הממשלה בעניין הסדרת התיישבות הבדואים בנגב וכן במטרה להגדיל את היצע הדיור לאור הפיתוח המואץ בנגב בכלל והעתקת מחנות צה"ל לנגב בפרט, ולאור החלטה מס' 3161 מיום 17 באפריל 2011 שעניינה "העתקת מחנות צה"ל לנגב", המגדירה לוחות זמנים למעבר מחנות צה"ל לנגב, והחלטה מס' 546 מיום 14 ביולי 2013 שעניינה "אימוץ המלצות הצוות הבין-משרדי לעדכון התכנית הלאומית לפיתוח הנגב לאור יישום המהלך להעתקת מחנות צה"ל לנגב":

1. להטיל על משרד הבינוי והשיכון בשיתוף משרד ההתיישבות באמצעות החטיבה להתיישבות לרכז את ביצוע עבודת המטה לצורך גיבוש החלטה בדבר הקמת יישובים חדשים ואזור תעסוקה, לאורך כביש 25 ציר באר שבע – דימונה וציר 80 תוך ארבעה חודשים מיום קבלת החלטה זו, בתיאום כלל משרדי הממשלה הנוגעים בדבר, ובהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1800 בדבר קבלת החלטה בנושא הקמת יישובים חדשים. לצורך כך, יקצה משרד הבינוי והשיכון מתקציב הפיתוח שלו סך של 2 מלש"ח בשנת 2022.
2. להנחות את צוות עבודת המטה לבחינת האמור לבחון את הקמת היישובים עומרים, גבעות עדרים, טלם, תלמה ו-טליה – שמות זמניים, והקמת אזור תעסוקה לצדי כביש מספר 25, ציר באר שבע – דימונה.
3. להנחות את צוות עבודת המטה להתייחס להיבטים תשתיתיים, חברתיים, ציבוריים, תעסוקתיים, מסחריים וסביבתיים, לקידום צמצום פערים חברתיים-כלכליים בפריפריה ולהגדלת היצע ומגוון הדיור במרחב בין באר שבע לדימונה.
4. להנחות את יו"ר המועצה הארצית לתכנון ולבנייה להביא לדיון את תוצרי עבודת המטה בפני המועצה הארצית, וזאת בתוך 60 יום מסיום עבודת המטה, לצורך בחינת ההיבטים התכנוניים הנדרשים והיבטים נוספים הכרוכים בהם, לגבש המלצתה בנושא הקמת היישובים החדשים ואזור התעסוקה כמפורט בסעיף 2 לעיל ולהגיש לממשלה, בתוך שלושה חודשים מיום הבאת עבודת המטה בפניה. זאת, במסגרת תפקידה ליעץ לממשלה, על פי סעיף 2 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה - 1965, ובהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1800.
5. להנחות את משרד האוצר להכין התייחסות כלכלית-תקציבית להקמת היישובים במסגרת הכנת עבודת המטה לקראת גיבוש החלטה בדבר הקמת היישובים האמורים.

דברי הסבר

רקע כללי

מטרת הצעת ההחלטה לקדם הקמת מקבץ ישובים חדשים כ"עוגן התיישבותי" כפרי קהילתי במרחב כביש 25, הכולל 5 ישובים ואזור תעסוקה שישתתף את כלל תושבי האזור לשם חיזוק מערך ההתיישבות הקיים ולשם איזון דמוגרפי, צמצום פערים חברתיים-כלכליים בפריפריה ולהגדלת היצע ומגוון הדיור במרחב בין באר שבע ודימונה. הצעת החלטה באה ליישם את מדיניות הפיתוח במרחב המזרחי של מטרופולין באר שבע, המבוססת על עיבוי וחיזוק ההתיישבות הקיימת בין באר שבע לערי הלוויין שסביבה: ערד, דימונה וירוחם. כמו כן, ההצעה מובאת לאור מדיניות הממשלה לקידום ופיתוח הפריפריה – פעולה ממשיכה את מעשה ההתיישבות והחלוציות, בהפרחת הנגב, עליו הכריזו ממשלות ישראל לדורותיהן. בנוסף, ההצעה מהווה חלק חשוב במדיניות הממשלה להגדלת היצע הדיור ופיזור הביקושים לדיור ברחבי הארץ.

ההצעה מובאת בהמשך להחלטת ממשלה 3161 מיום 17.04.2011 בדבר העתקת בסיסי ההדרכה והמודיעין והתקשוב של צה"ל לנגב, שהציבה לוחות זמנים ברורים לסיום המהלך, שעתיד לשמש כזרז לפיתוח האזור כולו. בהמשך, החלטת ממשלה 546 מיום 14.07.13 ביקשה אף לאתר מיקום להתיישבות אנשי הקבע ומשפחותיהם, העוברים במסגרת מעבר צה"ל, ביישובים נוספים בנגב מעבר לששת יישובי המטרה המוזכרים בהחלטה (באר שבע, דימונה, ירוחם, ערד, אופקים ומרחבים). כן ישרתו ישובים נוספים אלה להגדלת היצע ומגוון אפשרויות הדיור המאפשרות לאקדמאים, עולים, תושבים חוזרים ואוכלוסיות נוספות להגביר ביקושים, המצריכים דיור איכותי בסביבה כפרית יחד עם שירותים מסוגים שונים, ביניהם תרבות ופנאי, חינוך, בריאות ועוד ויוביל ליצירת מקומות תעסוקה נוספים. בהיבט זה, ההחלטה המוצעת משיקה למדיניות הממשלה ועשויה להביא למעבר של אוכלוסייה איכותית נוספת לנגב, שבחלקה תידרש לשירותים נוספים, ובחלקה עתידה לייצר אותם ולתרום תרומה נוספת להגדלת התוצר המקומי והגדלת הפריון.

עבודת המטה המוצעת תבחן בראייה כוללת את מתחמי התכנון הנזכרים בהצעת ההחלטה לשם קבלת החלטה להקמת עוגן התיישבותי לאורך ציר כביש 25 באר שבע - דימונה, שיאפשר היצע דיור עבור אוכלוסייה המעוניינת להתיישב בישובים בעלי אופי כפרי וקהילתי בטבעת השנייה של מטרופולין באר שבע. עוד עבודת המטה המוצעת, תבחן לעומק את מתחמי התכנון המוצעים לאורך ציר 25 במטרה לאפשר קידום תכנון ופיתוח המרחב.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

גורם אחראי למעקב

שר הבינוי והשיכון

תקציב

משרד הבינוי והשיכון יקצה מתקציב הפיתוח שלו סך של 2 מלש"ח בשנת 2022 לצורך ביצוע עבודת המטה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר – טרם התקבלה תגובתו.

משרד ההתיישבות – תומך.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 1578 מיום 15 באפריל 2007 שעניינה "צוות לביצוע עבודת מטה לגיבוש תוכנית להקמת יישוב חדש בנגב לאוכלוסייה בעלת צביון דתי".

החלטת הממשלה מס' 3161 מיום 17 באפריל 2011 שעניינה "העתקת מחנות צה"ל לנגב".

החלטות הממשלה מס' 3707 ו-3708 מיום 11 בספטמבר 2011 שעניינן "דו"ח הצוות הבינמשרדי ליישום המלצות הוועדה להסדרת התיישבות הבדואים בנגב - המשך הדיון והעברת שטח פעולה ממשרד למשרד".

החלטת ממשלה מס' 3782 מיום 30 באוקטובר 2014 שעניינה "הקמת חבל התיישבות באזור מבואות ערד".

והחלטת הממשלה מס' 546 מיום 14 ביולי 2013 שעניינה "אימוץ המלצות הצוות הבין-משרדי לעדכון התכנית הלאומית לפיתוח הנגב לאור יישום המהלך להעתקת מחנות צה"ל לנגב".

החלטת ממשלה מס' 877 מיום 10 בנובמבר 2013 שעניינה "קידום הליכי הקמת יישוב חדש בנגב – כסיף".

החלטת ממשלה מס' 1823 מיום 11 באוגוסט 2016 שעניינה "קידום הליכי הקמת יישוב חדש בנגב – כסיף".

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעת היועצת המשפטית של משרד הבינוי והשיכון מצורפת להצעה זו.

סיווגים*

סיווג ראשי: 01 ביצועי

תחום פעולה עיקרי: 02 חברה וכלכלה

מוגש על ידי ראש הממשלה
ועל ידי שר הבינוי והשיכון
ועל ידי שרת הפנים

כ' באדר ב' התשפ"ב
23 במרץ 2022

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

בחינת הקמת ישובים חדשים במרחב המזרחי של מטרופולין באר שבע (סובב ציר 25-ציר 80).

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

בהתאם למדיניות הממשלה לקידום פיתוח הפריפריה ולמשיכת אוכלוסייה מהמרכז לנגב ובהתאם למדיניות הממשלה בעניין הסדרת התיישבות הבדואים בנגב וכן במטרה להגדיל את היצע הדיור לאור הפיתוח המואץ בנגב בכלל והעתקת מחנות צה"ל לנגב בפרט, ולאור החלטת הממשלה מסי 3161 מיום 17 באפריל 2011 שעניינה "העתקת מחנות צה"ל לנגב", המגדירה לוחות זמנים למעבר מחנות צה"ל לנגב, והחלטת הממשלה מסי 546 מיום 14 ביולי 2013 שעניינה "אימוץ המלצות הצוות הבין-משרדי לעדכון התכנית הלאומית לפיתוח הנגב לאור יישום המהלך להעתקת מחנות צה"ל לנגב".

מוצע להטיל על משרד הבינוי והשיכון לרכז את ביצוע עבודת המטה לצורך גיבוש החלטה בדבר הקמת ישובים חדשים ואזור תעסוקה לאורך כביש 25 ציר באר שבע – דימונה ובאזור ירוחם המפורטים בסעיף 2 להצעת ההחלטה, בשיתוף כל המשרדים הנוגעים בדבר, בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מסי 1.1800 בדבר קבלת החלטה בנושא הקמת ישובים חדשים.

לצד זאת, מוצע להורות למשרד האוצר לבצע בדיקה כלכלית-תקציבית, במסגרת הכנת עבודת המטה לקראת גיבוש החלטה בדבר הקמת הישובים החדשים ואזור התעסוקה.

בהמשך לכך, מוצע להנחות את המועצה הארצית לתכנון ולבנייה לבחון, לאחר שתובא בפניה עבודת המטה, את ההיבטים התכנוניים הנדרשים והיבטים נוספים הכרוכים בהם, לגבש המלצתה בנושא הקמת הישובים החדשים ואזור התעסוקה המפורטים בסעיף 2 להחלטה ולהגישה לממשלה. זאת, במסגרת תפקידה ליועץ לממשלה, על פי סעיף 2 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה - 1965, ובהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מסי 1.1800.

המלצות עבודת המטה וכן המלצות המועצה הארצית לתכנון ובניה יובאו בפני הממשלה לצורך קבלת החלטה בדבר הקמת הישובים החדשים ואזור התעסוקה המפורטים בסעיף 2 להחלטה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

ההחלטה מורה על ביצוע פעולות לבחינת הקמתם של ישובים חדשים לאורך כביש 25 (ציר באר שבע – דימונה) בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מסי 1.1800 בדבר קבלת החלטה בנושא הקמת ישובים חדשים. לאור האמור, אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת היועץ המשפטי במשרד האוצר – אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

עמדת היועצת המשפטית במשרד ההתיישבות – אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה. חוות הדעת המשפטית היא על דעת היועצת למשרד ראש הממשלה והיועץ המשפטי למשרד הפנים.

חתימה

היועצת המשפטית (בפועל), משרד הבינוי והשיכון
תפקיד

אפרת פרוקציה, עו"ד
שם